

Fotokopians överensstämmelse
med originalet intygas:

Barbara Hultberg

§ 15 Kartläggning av brukarnas möjlighet att påverka maten och måltiden på vård- och omsorgsboenden

Dnr 430-416/2016

Utdrag:

Protokoll nr 7 fört vid äldrenämndens sammanträde tisdagen den 20 september 2016

Tidpunkt:

Kl. 16.00-16.58

Plats:

Stadshuset, Stora kollegiesalen, plan 1

Paragrafer 1- 33, omedelbart justerade: §§7-8

Justerat, den 28 september 2016

Torun Boucher (V)
Ordförande

Sofia Modigh (KD)
Vice ordförande

Närvarande

Ledamöter

Torun Boucher (V), ordförande
Sofia Modigh (KD), vice ordförande
Mirja Räihä (S)
Bo Hansson (S)
Sven Britton (S)
Christopher Ödmann (MP)
Eivor Karlsson (MP)
Dennis Wedin (M)
Alexandra Östback (M)
Elisabeth Bäckström (M)
Ann-Katrin Åslund (L)

Ersättare:

Gisela Norrman (S), tjänstgörande
Magnus Grönlund (S)
Else-Marie Bjellqvist (S)
Halit Azizoglu (MP)
Maria Elena Gonzales (V)
Erik Vallström (Fi)
Yvonne Riddervik (M), tjänstgörande
Johan Frantz (M)
Thomas Linn (M)
Britt Westerlind (KD)

Förhinder:

Ledamöterna Rana Carlstedt (S) och Anita Lundin (M)
samt ersättarna Niklas Källberg (L) och Alfred Askeljung (C).
En ersättarplats för (MP) är fortfarande vakant.

Tjänstgörande ersättare:

Gisela Norrman (S) för Rana Carlstedt (S) och Yvonne Riddervik
(M) för Anita Lundin (M).

**§ 15 Kartläggning av brukarnas möjlighet att påverka
maten och måltiden på vård- och omsorgsboenden**

Dnr 430-416/2016

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande
och överlämnar det med kartlägningsrapporten till samtliga
stadsdelsnämnder, entreprenader och privata utförare av
vård- och omsorgsboenden inom Stockholms stads
äldreomsorg för kännedom.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat
2016-09-20.

Av kommunfullmäktiges budget för 2016 framgår att äldrenämnden
och stadsdelsförvaltningarna ska arbeta för att förbättra maten i

äldreomsorgen bland annat genom att de äldre ska kunna påverka vad som serveras.

Screeningen genomfördes oanmält på 28 vård- och omsorgsboenden inom samtliga stadsdelar och regiformer. Syftet med screeningen var att kartlägga brukarnas möjlighet att påverka maten och måltiden på vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad. Kartläggningen genomfördes i form av observationer och intervjuer med brukare, personal och ledning.

Det sammantagna resultatet från screeningen visade att ledning och personal i högre utsträckning än brukarna svarade att brukarna har möjlighet att påverka maten och måltiden. Brukarna kunde framförallt påverka genom att välja mellan olika maträtter samt välja måltidsdryck. Vid observation av måltiden noterades att utbudet av mat och dryck varierade i de olika verksamheterna.

Brukarna uppgav olika hinder för möjligheten att påverka. Exempel som nämndes var att det är andra som bestämmer vad som ska serveras och att personalen lägger upp maten och håller upp dryck. I samband med måltidsobservationerna noterades att brukarna hade begränsade möjligheter att påverka hur mycket mat, dryck och tillbehör de önskade.

Drygt hälften av verksamheterna erbjuder brukarna att delta i någon form av möte där det finns utrymme att ta upp maten och måltiderna för diskussion. Vetskapen om att dessa möten existerar var inte alltid känd bland brukare och personal.

Brukare, personal och ledning framförde förslag på hur brukarnas delaktighet kan ökas och förbättras. Brukarna vill bland annat förbättra möjligheten att påverka maten och måltiderna. Ledning och personal skulle bland annat vilja införa karottsystem, förbättra kommunikationen med brukarna och bli bättre på att fånga upp brukarnas önskemål.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD), (M) och (L):

”Mat och måltider har stor betydelse för den äldre. Maten och längtan efter den är ofta det som är höjdpunkten och bryter en många gånger monoton dagsrytm. Det är därför viktigt att vi avsätter tillräckligt med tid och resurser i samband med måltiderna. En måltidsupplevelse omfattar långt mer än själva näringsintaget, exempelvis är den viktig och efterlängtd även av den äldre som har sväljsvårigheter

Den föreliggande rapporten med kartläggning av brukarnas möjlighet att påverka maten och måltiden på stadens vård- och omsorgsboenden konstaterar många förtjänstfulla insatser men också brister. Exempelvis har de äldre begränsade möjligheter att påverka hur mycket mat, dryck och tillbehör de önskar. För att rapporten och screeningen inte ska bli en engångsföreteelse vill vi ha en redovisning av hur äldreförvaltningen ämnar följa upp dem som inte uppfyllde förväntningarna och kraven och hur det planeras för en kontinuerlig genomgång.

I sammanhanget vill vi påpeka att det är viktigt att tillvarata den stora kunskap som finns hos personalen och stiftelsen Äldrecentrum. Även de många insatser som redan gjorts av Alliansen, exempelvis stadens kostpolicy, handboken *Handbok med råd och rekommendationer* och *Kostpärm med verktyg* måste tillvaratas.”

Vid protokollet

Barbara Ahlmark, nämndsekreterare